

III MONITORING PROCESA USVAJANJA NOVIH ZAKONA

U periodu na koji se ovaj izveštaj odnosi, nije donet nijedan zakon koji se neposredno odnosi na medijski sektor. Donet je međutim Zakon o amnestiji, kojim su i inače mizerno niske kazne koje su u krivičnim postupcima izricane za napade na novinare, dodatno smanjene. Tako je, kao što je u ovom izveštaju već navedeno, bivšem policajacu Ljubinku Todoroviću, koji je još 12. septembra 2005. godine, u centru Loznice, u ulazu zgrade u kojoj je stanovao novinar Vladimir Mitrić, oko 22 sata uveče, novinara napao s leđa drvenom palicom i naneo mu prelom leve podlaktice i druge teške telesne povrede, shodno Zakonu o amnestiji, kazna od godinu dana zatvora za taj napad smanjena za četvrtinu, pa je on pušten je na slobodu početkom decembra. Isto, linearno smanjenje kazni dogodilo se i u brojnim drugim slučajevima. Zakonom o amnestiji je predviđeno da se lica prvi put pravnosnažno osuđena na kaznu zatvora do tri meseca, oslobađaju izvršenja kazne u celini, lica prvi put pravnosnažno osuđena na kaznu zatvora od tri do šest meseci, oslobađaju izvršenja 50% izrečene kazne, a sva ostala lica izvršenja 25% izrečene kazne zatvora. Izuzetno, lica pravnosnažno osuđena za teško ubistvo, ubistvo i teške slučajeve razbojničke krađe i razbojništva oslobađaju se izvršenja 10% izrečene kazne zatvora, dok su od amnestije izuzeti pravnosnažno osuđeni na kaznu zatvora od 30 do 40 godina, kao i lica osuđena za krivična dela protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, krivična dela protiv polne slobode, nasilje u porodici, neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, dela protiv ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije, primanje i davanje mita. Od amnestije su izuzeti i višestruki povratnici. Iako je teško reći da je zakonodavac imao tu nameru (amnestija je pravdana pretrpanošću zatvora i lošim uslovima za izdržavanje kazne), nesporno je da je ona poslala poruku da se napadi na novinare isplate, odnosno da država napad na novinare ne smatra ozbiljnim društvenim problemom (kao što to recimo smatra korupciju, trgovinu drogom ili nasilje u porodici).

Još jedna stvar koja se dogodila u novembru, jeste odluka Vlade Srbije da bez javne rasprave usvoji Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima i uputi ga u skupštinsku proceduru. Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima privileguje određene kategorije korisnika autorskog i srodnih prava, konkretno zanatske radnje i uvoznike tehničke opreme koja se može koristiti za umnožavanje autorskih dela i predmeta srodnog prava. Ovim dvema kategorijama korisnika najviši iznosi naknade se ograničavaju, odnosno oni se u određenim slučajevima naknade potpuno oslobađaju. ANEM je još u julu ukazao Vladi da je medijska industrija izložena padu tržišta oglašavanja za najmanje jednu šestinu od 2008. godine do danas i da Zakon, koji za svoju posledicu ima da istovremeno sa padom tržišta oglašavanja, enormno poskupljuju naknade za autorska i srodna

prava koje mediji moraju da plaćaju, ne može biti dobar i da nužno mora da se menja. Međutim, Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima koji je upućen Skupštini na usvajanje apsolutno je zanemario zahtev da se i mediji kao korisnici autorskog i srodnih prava povoljnije tretiraju.